

วิธีการป้องกันกำจัด

1 การเขตกรรม

- เลือกพันธุ์ข้าวที่ค่อนข้างต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดหลังขาว เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 ชัยนาท 1 และ กข 31 เป็นต้น
- กำจัดวัชพืชรอบๆ แปลง
- ไม่ขังน้ำในนาตลอดฤดูปลูก ควรควบคุมระดับน้ำในนาให้พอดีเปียก แล้วปล่อยขังทิ้งไว้ให้แห้งเอง สลับกัน แบบ “เปียกสลับแห้ง”

2 การใช้วิธีกล

หมั่นสำรวจแปลงนา ตรวจสอบนับเพลี้ยกระโดดหลังขาว และแมลงศัตรูธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอ หากพบกลุ่มไข่ให้เก็บไปทำลายทันที

3 การใช้วิธีฟลิกซ์

ใช้กับดักแสงไฟ เพื่อล่อตัวเต็มวัยของเพลี้ยกระโดดหลังขาวมาทำลาย

4 การใช้ชีววิธี

- เชื้อราบิวเวอเรีย อัตรา 250 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร
 - เชื้อราเมตาโรเซียม อัตรา 250 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร
- เลือกตัวใดตัวหนึ่ง ฟ่นในช่วงที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูง และฟ่นให้สัมผัสตัวแมลงมากที่สุด

5 การใช้แมลงศัตรูธรรมชาติ

อนุรักษ์แมลงศัตรูธรรมชาติ เช่น มวนเขียวตุตไข่ แมลงปอเข็ม ตัวงดินคอยาว

6 การใช้สารเคมี

เมื่อตรวจพบตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของเพลี้ยกระโดดหลังขาว ให้เลือกใช้สารเคมีชนิดใดชนิดหนึ่งดังนี้

➔ ระยะหลังหว่านข้าวถึง 40 วัน

กลุ่ม 3A : อีโทเฟนพอกซ์ 20% อีซี

กลุ่ม 16 : บรูโพรเฟซิน 25% ดับบลิวพี

กลุ่ม 16 + กลุ่ม 1A : บรูโพรเฟซิน 5% + ไอโซไพคาร์บ 20% ดับบลิวพี

➔ ระยะข้าวแตกกอเต็มที่ (41 – 60 วัน)

กลุ่ม 3A : อีโทเฟนพอกซ์ 20% อีซี

กลุ่ม 4A : ไดโนทีฟูเรน 10% ดับบลิวพี

กลุ่ม 4C : ซัลฟอกซาฟลอร์ 50% ดับบลิวจี

กลุ่ม 9B : ไพมีโทรีซิน 50% ดับบลิวจี

➔ ระยะข้าวตั้งท้องถึงออกรวง (61 – 80 วัน)

กลุ่ม 4A : ไดโนทีฟูเรน 10% ดับบลิวพี

กลุ่ม 4C : ซัลฟอกซาฟลอร์ 50% ดับบลิวจี

กลุ่ม 9B : ไพมีโทรีซิน 50% ดับบลิวจี

📄 ข้อมูล

กรมการข้าว กรมวิชาการเกษตร

📄 เรียบเรียง

กลุ่มส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
ด้านอารักขาพืชและดินปุ๋ย

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

กรมส่งเสริมการเกษตร

💡 บรรณาธิการ

กลุ่มพัฒนาสื่อส่งเสริมการเกษตร

📄 & ออกแบบ

สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

เพลี้ยกระโดดหลังขาว

เพลี้ยกระโดดหลังขาว

ชื่อสามัญ whitebacked planthopper , WBPH
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Sogatella furcifera* (Horvath)
ชื่อวงศ์ Delphacidae

เพลี้ยกระโดดหลังขาว ตัวเต็มวัยเข้ามาในแปลงข้าวช่วง 30 วันแรกหลังจากเป็นต้นกล้า โดยจะอาศัยอยู่บริเวณโคนต้นข้าว ใน 1 ฤดูปลูกสามารถเจริญเติบโตขยายพันธุ์ได้น้อยกว่าเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และชอบดูดกินน้ำเลี้ยงบนต้นอ่อนข้าว และขยายพันธุ์เป็นพวกปีกยาว จากนั้นจะอพยพออกจากแปลงข้าว ก่อนที่ข้าวจะออกดอก เพลี้ยกระโดดหลังขาวพบเป็นแมลงประจำท้องถิ่นในภาคเหนือตอนบนและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากกว่าภาคกลาง

รูปร่างลักษณะ

ไข่ มีเปลือกหุ้มไขยาว ทรงกระสวยโค้ง คล้ายกล้วยหอม มีสีขาวขุ่น โดยวางไข่ในใบและกาบใบข้าว

ตัวอ่อน ตัวอ่อนมีจุดดำและขาวที่ส่วนท้องด้านบน ตัวอ่อนมี 5 ระยะ มี 5 วัย โดยจะมีการลอกคราบ 5 ครั้ง เพื่อเป็นตัวเต็มวัย ภายในระยะเวลา 12 - 17 วัน ซึ่งเป็นระยะที่เริ่มเข้าทำลายต้นข้าว

ตัวเต็มวัย คล้ายกับเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล มีสีน้ำตาลถึงสีดำ ลำตัวสีเหลือง แต่ปีกมีจุดดำที่กลางและปลายปีก และมีแถบสีขาวเห็นชัดอยู่ตรงส่วนอกระหว่างฐานปีกทั้งสอง มีทั้งชนิดปีกสั้นและปีกยาว เพศผู้พบเฉพาะชนิดปีกยาว ลำตัวยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร เพศเมียยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร สามารถวางไข่ได้ 300-500 ฟอง ในชั่วชีวิตประมาณ 2 สัปดาห์

ลักษณะการทำลาย

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากโคนกอข้าว ใบจะมีสีเหลืองส้ม เมื่อมีปริมาณเพลี้ยมาก ต้นข้าวจะถูกทำลายจนเหี่ยวแห้งและตายในที่สุด การระบาดค่อนข้างกระจายสม่ำเสมอเป็นพื้นที่กว้าง ซึ่งแตกต่างจากเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่การระบาดทำลายข้าวจะเป็นหย่อมๆ พบระบาดตั้งแต่ระยะกล้าจนถึงระยะออกรวง

